

23. LECKE: „ISTEN, ÁLDD MEG A MAGYART...” NEMZETI IMÁDSÁGUNK A HIMNUSZ Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS:

(*Felhasznált irodalom:* Claus Westermann: Az Ószövetség teológiájának vázlata, Budapest, 1993)

Kollektív ima:

A bibliai ima fogalma a babiloni fogság utáni időkre tehető. Előtte Isten népe életében az Istenhez kiáltás a mindennapi élet része volt, nem egy elkülönült esemény. Ezért nem is volt szükséges külön elnevezést adni. Egyszerű fogalmakat használtak: Istenhez kiáltani, keresni Istent, megkérdezni Istent. Ezeknek a kiáltásoknak az előfeltétele az a helyzet, amelyben ez elhangzik. Nem igényeltek kultikus közeget. Később önálló egységgé álltak össze ezek az imarészek. Ezeket az imádságokat kezdték istentiszteleteken felolvasni, az imarészeket eredeti szituációjukból kiragadva új kontextusba kerülnek minden egyes felolvasási alkalommal.

Az istentiszteleteken elmondott ima nem személyes egyéni, hanem közösségi, kollektív ima volt. Az egész nép nevében szólalt meg a pap és az egész népért szólt.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

A Himnuszt az ötödikesek több dolog miatt is ismerhetik. Egyrészt ebben az évben tanulják, másrészt jelentős ünnepek alkalmával elhangzik. Jó lehetőség arra az óra, hogy rámutassunk arra, hogy a Himnusz nem pusztán a magyarság közös éneke, hanem annál sokkal több. Kifejezi az összetartozást, nemzeti identitásunkat és egy költő által megfogalmazott imádság.

A nemzeti identitás az ötödikes tanulók számára kevésbé életkérdés. Ha viszont erdélyi, felvidéki, kárpátaljai gyökereik vannak, ahová esetleg továbbra is eljárnak az ünnepek, illetve a szünetek alkalmával, akkor mégis jó kapcsolópont lehet a számukra. Mivel ez a kor az identitásformálódásnak fontos időszaka is, ezért jó, ha rácsodálkozik és tudatosan a tanulóban az, hogy az életének része az is, hogy milyen nemzethez tartozik.

Az óra során jó beszélgetés alakulhat ki arról, hogy mit gondol az ötödikes gyerek, mint jelent egy nemzethez tartozni, illetve akár jó képességű csoport esetén meg is kérhetjük őket, hogy fogalmazzák ezt meg (fejezzék ki valamilyen kreatív módon).

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten:<ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja kívülről a Himnuszt.	<ul style="list-style-type: none"> • Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten:<ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja kívülről a Himnuszt.

<ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja segítséggel elemezni a Himnuszt, tudja, néhány mondattal elmondani miről szól. ○ Segítséggel tudjon beszélni arról, hogy miért nevezhetjük a Himnuszt nemzeti imádságunknak. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja önállóan elemezni és a tartalmát elmondani Kölcsey Ferenc: Himnuszt című nemzeti imádságunknak. ○ Önállóan mondjon néhány gondolatot arról, hogy miért nevezhetjük a Himnuszt nemzeti imádságunknak.
---	---

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT

Fő hangsúly: Nemzeti imádságunk a Himnuszt

Kognitív cél: Annak tudatosítása, hogy a Himnuszt egy közösségi imádság.

Affektív cél: A nemzethez tartozás érzelmi hátterének feltárása.

Pragmatikus cél: A magyarság tudat és az összetartozás tudatának erősítése.

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	<p>1. Beszélgetés:</p> <p>Egy szó, ami összeköt</p> <p>Az első gyerek álljon az osztály elé és mondjon egy szót (én szeretem a(z)....pl. almát), az osztályból bárki, aki szintén szereti, lépjen mellé, fogja meg a kezét, és mondjon ezzel a mondattal egy másik szót, hozzá is csatlakozik valaki, az is mond egy szót, és így tovább. A végén kialakul egy lánc, amit szavak kötnek össze.</p> <p>Átvezetésként elmondhatjuk, hogy nem csak egy-egy szó köthet össze minket, egy közösségé. Van ilyen különleges versünk, énekünk, ami mindannyiunkat összeköt, nem csak egy-egy embert. Ez a nemzeti imádságunk, a MAGYAR HIMNUSZ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mit jelent magyarnak lenni? • Mitől magyar valaki? • Mitől volt magyar a szerb apától és szlovák anyától származó Petőfi Sándor? 	Közös beszélgetés vagy csoportmunka
Feldolgozási javaslat	<p>1. Beszélgetés a közösségi imádságról</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szoktál másokért imádkozni? • Kiért imádkoztál már? 	Munkafüzet

	<ul style="list-style-type: none"> • Van különbség között, ha egy közösségért vagy egy valakiért imádkozunk? <p>Vigyük be a környező országok és néhány más, ismertebb ország Himnuszát (Wikipédiáról letölthető). Írjuk fel az országok neveit és játszunk le a himnuszokból részleteket, próbálják meg kitalálni, hogy melyik melyikhez tartozik. Utána hallgassuk meg a magyar himnuszt is. Próbálják a saját szavaikkal megfogalmazni, hogy éreztek-e különbséget, mit, miért?</p> <p>2. Énekjavaslat: Himnusz</p>	
Munkáltatás	Munkafüzet feladatai	
Házi feladat		

TOVÁBBI ÖTLETEK

A világ himnuszai

<http://szbszig.atw.hu/>

Darvas Iván előadásában:

https://www.youtube.com/watch?v=w1x0Ic4B_E&start_radio=1&list=RDw1x0Ic4B_E

Sinkovits Imre előadásában:

<https://www.youtube.com/watch?v=xn23qsHEmzk>

KÉPELEMZÉSI ÉS SZÖVEGELEMZÉSI MÓDSZERTANI SEGÉDLET

Tankönyv: 85-86. oldal

A képen látható:

Térkép: magyarok a nagyvilágban

Arcképek: Kölcsey Ferenc, Erkel Ferenc

A szöveg: Nemzeti imádságunk, a Himnusz

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

1. Képolvasási javaslat:

- Figyeljétek meg a térképet! Soroljátok fel a földrészeket! Járt-e valaki már a térképen jelzett részeken? Meséljétek erről egymásnak!
- Figyeljétek meg, hol élnek magyar emberek a nagyvilágban? Soroljátok fel! Ki tud még ehhez adatokat mondani? Ki ismer más országokban élő magyarokat? Mi köt bennünket össze?
- Figyeljétek meg az arcképeket! Milyen embernek látjátok Kölcseyt és Erkelt? Miért fontos őket ismerni?

2. Szövegelemzés

- Mit jelent a himnusz kifejezés? Kutass utána a lexikonban vagy az interneten!
- Ki írta a Himnusz szövegét?
- Ki zenésítette meg?
- Mire gondolt Erkel Ferenc, amikor a Himnusz zenéjét szerezte? Miért?
- Mikor szoktátok énekelni a Himnuszt? Miért? Mit szoktál érezni, amikor a Himnuszt hallod?
- Hogyan kell a Himnusz éneklése alatt viselkedni? Miért?
- Énekeljétek el!

EGYÉB ÖTLETEK

1. Feladat: hungarikumok

Kérjük meg a gyerekeket, hogy gyűjtsenek össze olyan jellegzetességeket, melyekről azt gondolják, hogy magyar különlegességek. Ha nincs lehetőség rá, akár a hitoktató/lelkipásztor maga vihet be tipikus magyar dolgokat (hungarikumokat).

Instrukció: <http://elelmiszerlanc.kormany.hu/hungarikumok-gyujtemenye>
<http://hu.wikipedia.org/wiki/Hungarikum>

2. Imádság:

Az adott élethely függvényében írjunk közösen egy imádságot az adott településért! A feladat lehetőséget ad a problémák feltárására is.

A TÉMÁHOZ FELHASZNÁLHATÓ ÉNEKEK:

Református énekeskönyv: 151. dics. Uram Isten siess... (+BS)

Református énekeskönyv: 474. dics. Istennel jární, lakozni...

Református énekeskönyv: 495. dics.3. verse: Könyörgök, Uram... (dall. RÉ 23. zsolt. Az Úr énnékem)

Berkesi Sándor: Az Úrnak zengjen az ének: 316. Magyar ének
 321. Himnusz (+RÉ)